GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek | Nro. 11. | 26. Stycznia 1824.

Wiadomości kraiowe.

— Ze Lwowa. —

N. Pan raczył nayłaskawiey, Lwowskiemu pierwszemu Cyrkułowemu Kommissarzowi Baronowi Pzykowskiemu wyznaczyć rocznego dodatku do osoby 300 ZR. w srebrze.

Uwiadomienie
od C. K. Rządu Kraiowego.

Nayiaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą z d. 21. Września r. b. i stósownie do przepisów Patentu z d. 8. Grudnia 1820 raczył Józefowi Bauer właścicielowi fabryki w Wiednia w Mariahilf Nro. 76. mieszkańcemu, nadać przywiley 5letni na wynalazek surogatu kawy, Wiedeńską kawą nazwanego, który i z mlekiem i bez mleka prawdziwey kawie iest zupełnie podobny, ale tańszy i mniey cukru potrzebuiący. Wydział lekarski we względzie zdrowia, nie znalazł nic do zarzucenia przeciwko używaniu tego przywileiu.

— Z Wiednia d. 13. Stycznia. —

Następuiące iest zdanie sprawy JW. Gubernatora uprzywileiowanego Austryiackiego banku narodowego Józefa Hrabiego Dietrichstein, Jego C. K. Apost. Mości rzeczywistego taynego Radcy i Szambelana, Kawalera Złotego Runa i Wielkiego Krzyża Austryiackiego C. K. orderu Leopolda, Marszałka Niższey Austryi, przełożone Wydziałowi bankowemu na Zgromadzeniu wczoray odbytém:

»Liczę to między moie nayprzyiemnieysze obowiązki, że w gronie tak szanownego Zgromadzenia, postępy Austryiackiego Instytutu bankowego okazać mogę. Z prawdziwą wspominam o tem radością, że ten powszechnie użyteczny Instytut przez łaskę N. Pana wielkiemi zaopatrzony przywileiami, co rok zbliża się bardziey do zamierzonego celu, który mu wskazano za naywyższy zamiar przy iego założeniu. — Zwięzłe przedstawienie stanu tego Instytutu, iego wzrastaiącego kredytu i wzmocnionego ustalenia w ciągu r. z., wreszcie pomyślny wykaz iego dochodów, pochlebiam sobie wpoi w WWPanów przekonanie, które ia i Dyrekcyia bankowa powzięła. — Ani mnie, ani Dyrekcyi bankowey niezdawało się bydź rzeczą potrzebną odmieniać co w statutach i w urządzeniach banku, ponieważ kieruiąc interesami banku w przeciągu ostatniego roku przekonaliśmy się, że fundamentalne przepisy tego Instytutu zupełnie są zastosowane do zamiaru i bezpieczeństwa towarzystwa akcyionaryiuszów. Dyrekcyia bankowa nierozszerzała w roku 1823 obszernego zakresu rozmaitych działań bankowych z r. 1822, ponieważ przekonała się, że znakomity wpływ, iaki Instytut ten ma na powszechny handel, zgodny iest z iego możnością i pożytecznem przeznaczeniem. — Nie będę więc udzielał WWPanom nic nowego, żadnych rosciągleyszych przedsiewzięć Instytutu. Nic bardziey nie przekonywa o gruntowności zasad, których trzymała się bankowa dyrekcyia w poprzedniczych trzech latach obeymuiąc sprawy Instytutu dotąd ieszcze nie ukończone, nic bardziey nie dowodzi akuratności przyiętego systematu i stałości przedsiewzięć, iak szczegół ten, że w ciągu r. 1823 żadney nowey nierozpoczęto sprawy celem korzystnego użycia funduszów Instytutu. W r. 1820 i 1821 przedsiewzięte ważne i obszerne działania wymiarkowane były na lat kilka a pomnażaiąc się stopniowo same z siebie dały porękoymią, że Instytutowi zapewnią coraz większy zakres działalności i korzyści na czas dłuższy. — Doświadczenie roku ostatniego sprawdziło te wyrachowania, bo chociaż żadnych nowych niepodeymywano przedsiewzięć, każda większa sprawa zyskała w roku ostatnim przewidzianą i oczekiwaną rozciągłość. W równym stosunku pomnożoną została działalność i użytek wynikaiący z tąd dla publicznego handlu, zaś przychody Instytutu wzniesły się prawie na ten sam stopień, który osiągnęły w r. 1822.«

»Między nayważnieysze wypadki r. 1823 liczyć potrzeba oddalenie się z Instytutu dotychczasowego C. K. Kommissarza Barona Pillersdorf wyniesionego na Wice-Prezydenta C. K. powszechney nadworney Kamery. — Każdemu Członkowi Dyrekcyi bankowey, mnie i całemu Towarzystwu akcyionaryiuszow niezapomnianemi będą czynności tego szanownego urzędnika, które wykonywał z prawdziwym po-

)(

żytkiem Instytutu przez całe lat siedm, z niezmordowaną i zawsze czystą gorliwością, wtedy nawet, gdy iuż wybrany został Wydział bankowy. — Każdy więc przypominaiąc sobie na owe dobre i pożyteczne urządzenia, które ustalił i wykonywał bank narodowy, wspomni sobie oraz na tego szanownego męża, który udzielał Instytutowi wszelkiego wsparcia ze swoiey strony. Przytomny Radca nadworny JW. Handschky dany nam został przez łaskę N. Pana za C. K. Kommissarza. W wyborze tego zacnego i wprawnego urzędnika widziemy tylko nowy dowód względów N. Pana i naywyższey iego pieczołowitości dla Instytutu.

(*Ciąg dalszy nastąpi.*)

— *Z tamtąd d. 15. Stycznia.* —

Za zezwoleniem N. Pana dana była d. 25. Grudnia muzykalna Akademiia w C. K. wielkiey redutowey sali na korzyść ubogich mieszczan będących w szpitalu S. Marka. To przedsięwzięcie ludzkości wspierali bezpłatnie swoiemi talentami Pani Grunbaum, Panna Unger, JPPanowie Forti, Seipelt, Heitzinger, Rauscher, Rupprecht, Mayseder, Merk, Moscheles i bracia Khayll.

Że ten Koncert doskonale się udał, Administracyia wspomnionego szpitalu składać ma dzięki C. K. nadwornemu Kapelmistrzowi P. Franciszkowi Krommer i Kapelmistrzowi C. K. nadwornego teatru P. Józefowi Weigl: Oba wybrali z gustem dzieła muzyczne, ostatni zaś kierował ogółem ze znaną iuż zaszczytnie biegłością w sztuce.

Nader liczne zgromadzenie słuchaczów różnego Stanu uszczęśliwione zostało przytomnością NN. Cesarstwa, Arcyxiążęcia Następcy Tronu, Arcyxiążęcia Franciszka, wszystkich Arcyxiążąt i Arcyxiężniczek, Xiążęcia Salerneńskiego i Xiążęcia Reichstadt. Oprócz tego było wiele znakomitych osób.

Przez wspaniałomyślne dary N. Cesarza i Cesarzowey, Arcyxiążęcia Następci Tronu, innych Arcyxiążąt i Arcyxiężniczek, Arcyxiężny Maryi Beatryki, Arcyxiążęcia Maxymiliana, Xiążęcia Salerneńskiego i Xiążęcia Reichstadt, wysokiey Szlachty, tuteyszych obywatelów i publiczności skłonney do dobrych uczynków, Administracyia szpitalu mieyskiego iest teraz w stanie ubogim szpitalu S. Marka wiekiem lub kalectwem obciążonym, ciągle dodawać do zwyczayney dzienney ich płacy, w których imieniu wywięznie się z przyiemnego obowiązku publicznego podziękowania.

— *Z Królestwa Lombardzko-Weneckiego.* —

D. 6. Stycznia zgorzał w Kremonie teatr *Concordia*, przed 16 laty nowo zbudowany; na godzinę przed widowiskiem, postrzeżono dym wybuchaiący z mieysca, gdzie osadzony zegar, i tu owdzie mały płomień. Zaraz przyszło do gaszenia, ale płomień pomimo ratunku ogarnął wszystko naokoło; nie wyszło i dwóch godzin a parter i scena zamieniły się w smutny widok płomieniem goreiącego stosu drzewa. Tylko wczesne usiłowania Władz cywilnych i woyskowych, ocaliły przypieraiące gmachy i przeszkodziły większemu rozszérzeniu się tego nieszczęścia.

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północnéy.

Na tegorocznym Kongresie Stanów Zjednoczonych byli prawie wszyscy członkowie. W Senacie obiął Prezydyium P. Gaillard a po ukonczeniu zwyczaynych poprzedniczych czynności mianowano wydział, który ze strony Senatu z wydziałem Izby deputowanych miał uwiadomić Prezydenta o zgromadzeniu Izb obóch. W Izbie deputowanych było o 12tey godzinie 181 członków. P. Clay obrany został mówcą 139 głosami ze 181. Inne głosy miał P. Barbour z Wirginii.— P. Taylor z Nowego-Yorku nie chciał bydź wybieranym, iak się tylko P. Clay pokazał.

P. Brown członek Senatu Stanów Zjednoczonych Louisiany, mianowany został Posłem na Dwór Francuzki iako następca P. Gallatyn.

Donoszą z Mexyku, że wyprawiono poselstwo do Washingtonu, na którego czele był Jenerał Eugeniusz Cortes.

Gazeta Nowo-Yorkska, czyni taką uwagę nad Poselstwem Prezydenta Monroe: »Mowa ta iest daleko dłuższa, iak być powinna, a to dla tego, że rozbiera szczegóły wcale niepotrzebne. Od naywyższey Zwierzchności, która okazać ma wykaz ogólny stanu publicznego Panstwa, nikt nie żąda, aby, iak przełożony iakiego wydziału, w swoiém zdaniu sprawy, naymnieyszych szczegółów dotykał. Wszyscy Prezydenci maią naylepsze wzory w adressach poprzednika swoiego, Jenerała Washingtona, pisanych do Kongressu. Życzymy, aby wszyscy naśladnicy iego, uczyli się pilnie z iego przykładu i tak w tey okoliczności, iak w całem iego postępowaniu z niego korzystali.«

Ameryka Hiszpańska.

O wspomnioney w 8mym Numerze gazety naszey potyczcę zaszłey w Peru między Jenerałami Canterakiem i Santacruz donosi

Goniec Angielski następuiące szczegóły: »Jenerał republikancki Santacruz ściągnąwszy woysko swoie stoiące w Intermedyiach (w obwodach Arequipy i Aryki) wkroczył z całą siłą zbroyną do wyższego Peru i pod miastem la Paz wydał bitwę Jenerałowi rojalistów Canterak, w którey pobił rojalistów. Jenerał Canterak i Valdes dowodzący pod nim, padli na placu potyczki; Jenerał Olaneta cofnął się z małym oddziałem do Potozy, odcięty od reszty woyska Hiszpańskiego. Wice Król Lasorna stoi w 1000 ludzi w Kusko, przeciw temu miastu ciągnie Jenerał Kolumbijski Sucre w 4000 ludzi, gdy tym czasem Jenerał Chiliyczyków Gamara uderza w 3000 ludzi na Arequipę. Podług pewnych wiadomości Wice-Krol ma iescze przy sobie tylko 2600 piechoty, 420 konnicy i 150 artylerzystów, które po różnych od siebie odległych mieyscach stoią rozdzielone. Goniec dodaie do tey wiadomości, że Boliwara oczekuią w Limię z końcem Września, gdzie obeymie główne dowodztwo nad całem woyskiem. — Niektóre Angielskie Gazety zapewniaią, że przed tą potyczką zaszła inna między Boliwarem i Canterakiem, ale Gazeta Morning Chronicle zaprzecza tey wiadomości, ponieważ Boliwar był wtedy na północy Państwa Peruwiańskiego. Gazeta New-Times nie chce wierzyć w potyczkę pod la Paz, powiada, że wiadomość o niey nadeszła przez list handlowy napełniony sprzecznościami. (Jedne gazety donoszą o tey wiadomosci z listów pisanych z Valparaizo a drugie z listu pisanego z Buenos-Ayres pod d. 27mym Września.)

Miasto Puerto Cabello szturmem zdobyto w nocy. Strzelano do niego przez dzień cały, doziero o 8mey wieczorem ustał ogień a znużona załoga udała się na spoczynek. Wtedy batalion Auzoatigue prowadzony przez Majora Gala w towarzystwie 150 kopyiników i gwardzistów przedarł się przez wały i opanował załogę. Pięćset Hiszpanów z dwoma dowodcami Calzado i Canterakiem utraciło życie. Nie wielu tylko uratowało się do warowni, która także we dwa dni poźniey kapitulowała.

Ludność niepodległego Państwa Guatymali wynosi na 16740 milach kwad. Milion 600,000 mieszkańców.

Brazyliia i Portugaliia.

Jedna z Gazet Londyńskich donosi, o odebraney w listach wiadomości z Lizbony, że Portugalscy Kommissarze, źle przyięci w Rio-de-Janeiro, iak dawniey donosiły Gazety, powrócili do Lizbony po 76 dniowey żegludzę. Rząd dotychczas względem tego przedmiotu nayglębsze zachowuie milczenie.

Listy z Rio-de-Janeiro donoszą, że Cesarz zrobił Lorda Cochrane Szlachcicem Brazylyiskim, a między Officerów iego floty rozdał znaczną liczbę orderów.

Hiszpaniia.

Dowiadniemy się z Gibraltaru pod d. 15. Grudnia, że były Członek Stanów D. Anioł Soberon niegdyś naczelnik polityczny wysp Kanaryyskich otruty został przez nieostrożność swoiego sługi, który dał mu kawę w naczyniu z gryszpanu. — Inni mówią, że to ieden z iego towarzyszów uczynił.

Dnia 20. Grudnia poymano w Walencyi Pułkownika Valtenę (podług innych Valterra), który wykonał wyrok śmierci na Jenerale Elio. Wsadzono go do tego samego więzienia, w którym dawniey Elio siedział. — Do Tortozy przybyło 1100 rojalistów z dwóma działami. — W Waladolidzie wsadzono do więzienia dowódcę narodowey milicyi Aguirrę, za występki wczasie rewolucyi popełniane.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Były Cesarz Mexykański, Yturbide, stanął w Londynie d. 1. Stycznia.

Goniec Angielski z d. 2go Stycznia zbiia rozchodzące się wieści, iakoby trzy nowe pułki miały być znowu urządzone.

Lord Amherst przybył w dobrém zdrowiu do Kalkuty d. 30. Lipca r. z.

Odebrano wiadomość przez Batawiią, że w Kantonie żyią Anglicy w nieprzyiaźni z Chińczykami.

Wydziałowi w Lloyd zrobiono wniosek, iakim sposobem możnaby z Kanady wyprowadzać drzewo na budowlą okrętów. Zbudowana ma bydź trama długości stóp 300, na niey położone będzie drzewo do budowli po bokach żelazem dychtowane i oblane smołą, potém ładnie się reszta drzewa, gdzie się tyle mieysca zostawi, ile potrzeba będzie na umieszczenie dwóch parowych machin. Ta warstwa drzewa płynąć będzie przez cały Atlantycki Ocean i spodziewaią się tym sposobem za iednym transportem tyle dostać drzewa z Kanady, ile dawniey na 30 okrętach o 500 beczkach przywożono do Anglii.

Wiadomości z Jamaiki donoszą o zagaieniu posiedzeń tamteyszego prawodawstwa, przez Król. Wielkorządcę, Xiążęcia Manche-

ster, który w mowie swoiéy sposobem iak nay-dobitnieyszym zwracał uwagę Izby na stan czarnéy ludności zalecaiąc środki mogące być z iey dobrem. O urzędowém udzieleniu Ministra osad, Lorda Bathurst, które sprawiło tak wielkie wrażenie w Indyiach Zachodnych nie było i wzmianki ani w mowie, ani w ostrożnéy i umiarkowanéy odpowiedzi Zgromadzenia. Tymczasem Gazety Jamaickie napełnione są doniesieniami o schadzkach, adresach i naradach względem tego przedmiotu.

Donoszą w listach z Angielskiéy Zachodnio-Indyiskiéy wyspy Barbados, że niedawno w domu iednym za handlową Izbą znaleziono zapas iuż zapalonych materyiałów palnych. Jednę murzynkę miano w porozumieniu, iakoby miała być narzędziem tego okropnego spisku. Temu, coby odkrył sprawce ninieyszego występku, obiecano nagrody 100 funt. szter.

Okręt Leviathan, który d. 20. Marca wypłynął z Port-au-Prince (w St. Domingo) zatonął przez nieostrożność Kapitana i że był mocno obładowany kawą. Z Poselstwem do Europy wyprawiony Sekretarz Prezydenta Haytyckiego, P. Colombel, był na pokładzie tego statku.

Gazeta: »*New-Times*« pisze: »Jest to szczególnieyszém zdarzeniem, że kraie Amerykańskie, tak długo zaopatruiące Europę drogiemi kruszcami, dobiwszy się niepodległości, zmuszone są starać się o pieniądze, udawać się do Angielskich finansów i w tym kraiu pożyczać miliony funtów szterlingów, w którym drogich kruszców nie znaydzie ani za szylling. Ani wątpiemy, że gdy lud Guatymali ogłosił swoię niepodległość, wkrótce słychać u nas będzie o Guatymalskiéy pożyczce.«

Francyia.

Margrabia Caraman, dotąd Poseł na Dworze Wiedeńskim, przybył do Paryża.

P. Guebhard donosi powtórnie w Gazecie Codzienney z d. 3. Stycznia, że pożyczka Stanów Hiszpańskich nie została uznaną.

D. 18. Grudnia zapadł wyrok w sprawie spiskowéy obalenia Tronu i wzniecenia woyny domowéy, wytoczonéy przed Sądem Krolewsk. (*Assis*) w Perpignan (*ob. Nr.* 9. *Gaz. nasz.*) Lonjon w Sądzie przysięgłych 7 głosami przeciw 5, uznany winnym, w skutek połączenia się z przysięgłymi Sądu Królewskiego większością głosu, na śmierć skazany. Pons i Vaur uwolnieni. Prezes pościł ich z napomnieniem, aby na przyszłość byli ostrożnieysi, korzystaiąc z teraźnieyszéy nauki smutnego doświadczenia. Obadway podziękowali za bezstronność Sądu, doznaną podczas rospraw. »Za nadto poruszeni iesteśmy«, rzekli, »abyśmy mogli wdzięczność naszą słowami wynurzyć, ale przyszłe postępki nasze będą rękoymią naszą.« — Potem zaprowadzono Lonjona do więzienia.

Gwiazda czyni różne uwagi nad Mową Prezydenta Stanów Zjednoczonych. Z oświadczenia w niéy zawartego, a mianowicie: »że Ameryka północna nie chce się mięszać w spory Staréy Hiszpanii z iey Osadami« czyni taki wnioski: »iż Ameryka północna pozostanie wierną temu postanowieniu, chociażby Stara Hiszpaniia wyprawiła tam 7—8,000, lub trzy razy tyle woyska. Ktoźby mógł, rzecze, przepisywać Królowi Hiszpańskiemu, wiele batalionów użyć ma przeciw Boliwarowi?« — Na oświadczenie Prezydenta: »że Ameryka północna każde obce wdanie się do utłumienia Państw, które niepodległemi się ogłosiły, poczytywałaby za krok mniey dla siebie przyiażny«, odpowiada Gwiazda: »że właśnie nikt nie chce utłumić te Państwa, ale owszém uwolnić ie z pod iarzma kilku rewolucyionistów, tak, iak uwolniono iuż ich braci w Staréy Hiszpanii. — Wreście Gwiazda bierze bardzo za złe P. Monroe, który nie iest wcale Monarchą, ale tylko pierwszym Delegatem Ludu, że podnosi głos, iak Monarcha, którego woyska i floty stoią gotowe do boiu; i że zakazuie Mocarzom Europy, aby na przyszłość, ani myśleli o nowych osadach w obu częściach Ameryki. P. Monroe nie iest niczem więcey, iak doczesnym Prezydentem Rzeczypospolitéy na wschodnim brzegu Ameryki północnéy od Południa osadami Hiszpańskiemi, od Północy Angielskiemi, opasanéy, która niepodległość swoię dopiero od lat 40 liczy; iakimże teraz prawem śmie P. Monroe występować iako Dyktator nowego świata uzbroiony przywileiami udzielności, iak gdyby pod iego opieką obiedwie Ameryki od zatoki Hudsońskiéy aż do Cap Horn zostawały? Podług iego systematu nie powinnaby ani Portugaliia, ani Hiszpaniia, powracać do kraiu swoich w Ameryce od 300 lat posiadanych, aniby Angliia nie powinna się ważyć zakładać nowe osady w Kanadzie, lub Nowéy Szkocyi bez iego pozwolenia. Poselstwo iego zawiera wiele mieysc ukosem nieprzyiaźnych polityce wielkich Mocarstw Europy; z tém wszystkiem, ón to iest, który naucza wiele zasad, przeciwnych udzielności i niepodległości Tronów, co zakreśla poddanym granice ich posłuszeństwa, a oświadczaiąc, że nie zna różnicy między Rządem przez czyn (*de facto*) a Rządem ustalonym przez prawo (*de jure*), zagraża całemu towarzyskiemu porządkowi.«

Marszałek Molitor przybył d. 31. Grud. z Hszpanii do Bayonny. Z tamtąd nazaiutrz odiechał do Paryża. — Podług przełożenia uczynionego przez Marszałka Lauryst ona (Ministra Król. Domu), na które Król Jmć przystał, wyznaczono z listy cywilnéy rocznie 195,000 franków iako płacę dodatkową dla niższych Oficerów i żołnierzy gwardyi przyboczněy.

Prefekt Toulouzy wydał do Podprefektów, Burmistrzów i Adjunktów swoiego Departamentu następuiący list okólny:

»Wielu obcym, którzy udawali się do Hiszpanii dla pomagania sprawie rewolucyonistów, po ukończonych zaburzeniach w tym kraiu udało się wcisnąć do Francyi, ponieważ zataili stan swóy i mieli paszporty otrzymane od Władz Francuzkich, od Konzularnych Ajentów albo od Władz Hiszpańskich. Nie można tego cierpieć bez uniknienia szkody. Gdyby nieużyto surowych srodków przezorności względem obcych przybyłych z Hiszpanii, wkrótce mnóstwo rewolucyonistów zieżdżałoby się do tego kraiu, mogąc się ukryć przed okiem Władz. Wzywam WPanów przeto do wydania rozkazu, ażeby na przyszłość wszyscy z Hiszpanii przybyli cudzoziemcy z iakiegobądź kraiu pochodzący i maiący paszporta od którychbądź Władz, ieżeli te nie są powszechnie ważne, zatrzymani byli na granicy, dopóki Minister Spraw Wewnętrznych nie postanowi, czyli im wolno iest udać się w głąb kraiu, tamże zamieszkać, albo tylko przeiechać przez Królestwo.«

Zjednoczone Niderlandy.

Lord Clancarty, Margrabia Heusden, od 1813 r. Poseł Angielski na Dworze Niderlandzkim, pożegnał Króla d. 27. Grudnia na uroczystém posłuchaniu.

Poseł Francuzki na tuteyszym Dworze, Hr. d'Agoult, przybył z Paryża do Hagi.

Z Amsterdamu donoszą pod d. 30. Grudnia r. z.: »Stan nasz handlowy podług przykładu Hamburskiego postanowił, ażeby od dnia 1. Stycznia r. b. wszystkie zastarzałe zwyczaie i warunki przy towarów przedaży, wszystkie potrącenia: *rabatty*, *agia* i *decorty* w wagach zostały zniesione. Odtąd za rzeczywistą tylko wagę rzeczywistemi pieniędzmi płacić się będzie.«

Królestwo Sardyńskie.

Podług nadeszłanych do Wiédnia d. 16. Stycznia wiadomości z Turynu, Król Sardyński, Wiktor Emanuel, którego zdrowie było się znowu pogorszyło od nowego roku, rozstał się z tym światem ku powszechnemu smutkowi d. 10. t. m. o godz. 6. rano w zamku Moncalieri.

Królestwo Oboiéy Sycylii.

Odebrane z Neapolu wiadowości zawieraią, co następuie: »Sekta Bezkoszulowych w Hiszpanii (*Descamisados*), znalazła w Neapolu nasladowawców. Od Lipca r. z. znaydowało się pod tém nazwiskiem potaiemne towarzystwo w téy Stolicy, odnoga Węglarzy, którego członkowie należeli iuż byli do scen rewolucyynych z Lipca 1820. Ich godłem było imie Manuel, znane w rocznikach Demagogów. Ich zamiarem: iak tamtych obalić towarzyski porządek i zamiast prawego Rządu zaprowadzić anarchiią. Osobliwie było w ich planie pomagać Hiszpańskim Liberalistom, gdyby woysko Francuskie w Hiszpanii poniesło było klęskę. Policyia odkryła towarzystwo, poymała wszystkich, a Kommissyia woyskowa pod przewodnictwem Pułkownika Francesco de Franchis prowadziło śledztwa. Dway herszty spisku, Pietrantonio de Laurentiis i Giuseppe Carrabba, skazani zostali na szubienicę, nadto, pierwszy na zapłacenie 2500, drugi 2000 dukatów kary pieniężnéy; reszta członków klubu na dłuższy lub krótszy czas na więzienie i kary pieniężne w różnéy ilości. De Laurentiis i Carrabbę stracono dnia 16. Grudnia r. z. na targowicy de Santa Maria di Capua.

Dania.

Królew: Duński oddział Oficerów morskich składa się teraz z iednego Admirała, iednego Wice-Admirała, 9 Kommandorów, 5 Kapitanów Kommandorskich, 21 Kapitanów, 26 Kapitanów Poruczników, 41 Nad-Poruczników i 38 Pod-Poruczników.

Przeszłego roku urodziło się w Kopenhadze 3265 dzieci; a umarło 2852 osób.

Powtórnie iak naysurowiéy zakazano nosić laski z ukrytemi szpadami, lub sztyletami.

Niemcy.

Król Saski posłał Xięciu Angoulême order korony ruciané y.

W Gazecie Kasselskiey z d. 2. b. m. czytamy Xiężęce rozporządzenie wydane pod d. 29. Grudnia, w którem zakazane są wszelkie taiemne towarzystwa i związki iako niebezpieczne dla towarzyskiego porządku i spokoyności Państwa, a które się tak zaczyna: »Chociaż naypoźnieysze doświadczenie nauczyło, że wszelkie zbrodnicze usiłowania, nie zdoła-

ły, zmienić prawego porządku i wzruszyć podstawy iego, ustalone na wierności i rozumném zdaniu poddanych, przecież, świeże niewątpliwe i niemniey zasmucaiące mam dowody, iż podobne związki ciągle w naszych kraiach trwaią i t. d.« Rozporządzenie to składa się z 7 §. — W pierwszym paragrafie ogłoszono, że wszystkim należącym do taiemnych towarzystw darowana będzie wina, ieżeli to w swoim mieyscowym urzędzie wyznaią dobrowolnie i wydadzą innych członków towarzystwa, ieżeli na zawsze zrzekną się należenia do taiemnych związków, poprzysięgną wierność swoiemu Monarszę i złożą przysięgę na piśmie. — Z pod tego przebaczenia wyięci są ci wszyscy, którzy powyższych warunków nie wypełnią, albo poźniey przeciw tym wykroczą, lub którzy wstąpiwszy do iakiego taiemnego towarzystwa popełnili czyn iaki, popieraiący główny cel taiemnych zgromadzeń. Wszyscy ci pociągnieni będą bezzwłocznie pod śledztwo sądowe, z całą surowością prawa karani, i wszystkich praw obywatelskich pozbawieni zostaną. — Sądowe badania względem winnych odbywać się będzie przed Kommissyią złożoną z trzech członków, z których ieden wzięty zostanie z grona Officerów, ieżeli woyskowy sądzony będzie. Uznany za winnego czyto cywilny, czy woyskowy appelować może tylko do kryminalnego Senatu naywyższego appelacyynego Sądu i t. d.

Prussy.

Wydawanie Pruskiey Gazety Stanu (która od nowego roku wychodzi in quarto i codziennie) zadzierżawił Berlinski księgarz Vetter. Dotychczasowemu iey redaktorowi taynemu nadwornemu Radcy Heun (znanemu autorowi pod nazwiskiem Claurena) zostawiono cały dochód, w nagrodę gorliwości iego okazywaney dla tego instytutu, lecz dano mu nowe zatrudnienie przy Królewskim głównym urzędzie pocztowym. Redakcyią gazety obiął Sekretarz rządowy John.

Królestwo Polskie.

Rocznica urodzin N. Cesarza i Króla obchodzoną była d. 24. b. m. w Stolicy Królestwa Polskiego z iak naywiększą uroczystością.

J.C.K. Mość raczył naywaskawiey Dekretem Swym z d. 20. Listopada r. b. mianować JWX. Józefa Koźmiana, Biskupa Kaliskiego, Senatorem Królestwa Polskiego. N. Pan razem ozdobić raczył orderem Ś. Stanisława 1szey klassy: JW. Radoszewskiego, Prezesa Kommissyi Woiew. Kaliskiego.

N. Pan raczył naywaskawiey ozdobić orderem Ś. Stanisława 2giey klassy: JW. Chrystianiego, Dyrektora Jeneralnego drog i mostów; 3ciey klassy: Franciszka Berskiego Inspektora Jeneralnego i Hilaryiusza Zakrzewskiego, Sekretarza Jeneralnego teyże Dyrekcyi; klassy 4tey: Jana Stompfa, Insp. Jen., Winc. Dobrzyńskiego, Józ. Postawkę, Leo. Chodynickiego, inżynierów, tudzież Kar. Jahna, Rachmistrza także tey Dyrekcyi.

— Z Warszawy d. 8. Stycznia. —

Listy kupieckie odebrane w tych dniach w Warszawie zapewniaią, że w Anglii nagle cena zboża podniosła się o 10 penc na miarze wyrównywaiącey korcowi Warszawskiemu. W mieście Liwerpoolu zakupiono wszystko będące na składach zboże.

— Z tamtąd d. 23. Grudnia. —

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec żyta po Złtp. 8 i pół — pszenicy od 13 do 15 — jęczmienia od 7 do 8 i pół — owsa od 5 do 6 — grochu od 11 do 12 — fasoli po 25 — mąki pszenney ordyn. od 20 do 21. Za wołu dobrego płacono dukatów od 10 do 11, za wołu chodowego od 6 do 7 — ciele Złtp. od 13 do 22 — barana od 7 do 10 — wieprza od 24 do 54.

Rossyia.

Donoszą z Petersburga: »N. Cesarz udzielił order Ś. Andrzeja Królowi Portugalskiemu i iego Synowi Don Miguel, tenże order otrzymali: Wice-Hrabia Chateaubriand, Minister Francuzki i Hrabia Montmorency, Par Francyi. Wielki Rossyyski order woyskowy Ś. Jerzego 1szey klassy otrzymał Xiążę Angoulême. Poseł Francuzki w Petersburgu, Hrabia la Ferronais, udarowany został znakami brylantowemi orderu Ś. Alexandra, a Hrabia Pozzo di Borgo Poseł Rossyyski w Paryżu, mianowany został Kawalerem orderu Ś. Włodzimierza 1szey klassy. Gubernator cywilny Grodzienski, Andrzeykowicz, naywaskawiey został mianowany Kawalerem orderu Ś. Anny 1szey klassy.

Cesarz Jmć mianować raczył Xiążęcia Galiczyna, Ministra publicznego oświecenia i Rządzącego Sekretarza Stanu Spraw Zagranicznych, Hrabiego Nesselrode, rzeczywistymi taynymi Radcami; panuiącego Xiążęcia Anhalt-Bernburg, Jenerałem piechoty, a małżonce Ministra Skarbu, Kankryn, dał order Ś. Katarzyny 2giey klassy.

Redakcyia Józefa Bensy; Druk J. J. Pillera.